

Педагогічні КАДРИ

ЗАСНОВАНА У ЖОВТНІ 1929 РОКУ

№ 3 (1607) ВЕРЕСЕНЬ 2010 РОКУ

газета
НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

Національний педагогічний університет імені Михайла Драгоманова – НАШ УНІВЕРСИТЕТ

Привітання з новим навчальним роком

У житті кожного українця буває свято Першого вересня. Це особливий день, наповнений очікуваннями, радістю, надіями і приємними клопотами, це свято кожного з нас. Учні, студенти, батьки та вчителі об'єднуються в цей день з єдиною метою – увійти у світ знань і відкриттів.

Від імені багатотисячного колективу та від себе особисто щиро вітаю першокурсників зі вступом до драгомановської родини! Наш університет на всьому своєму шляху був і залишається флагманом у підготовці педагогів для шкіл України та багатьох зарубіжних країн, у формуванні високоосвіченої нації. Тож нехай навчання в університеті буде наполегливим, конструктивним та творчим, а свята – радісними і незабутніми!

Шановна драгомановська громада! Прийміть найщиріші вітання зі святом Дня знань та побажання подальшого розвитку та процвітання нашої університетської домівки, здоров'я, щастя, плідної роботи та здобутків кожному члену нашого колективу!

Завжди з вами
ректор НПУ імені М. П. Драгоманова
Віктор Петрович Андрущенко

ОСВІТЯНСЬКИЙ рік у Драгомановському університеті цього року розпочався 31 серпня, коли за традицією відбувається Посвята в Першокурсники. У черговий раз відбулось поповнення родини драгомановців, першокурсники з перших днів змогли відчутти вагому науково-дослідну базу, сучасний підхід у викладанні, професійність та майстерність педагогів університету та їх європейську орієнтацію, теплу атмосферу провідного педагогічного університету країни.

Уже з перших хвилин урочистостей в Палаці мистецтв "Україна" кожен першокурсник мав змогу зрозуміти, що він вступив до "Нашого університету...". Саме так називає Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова Віктор Петрович Андрущенко, його дбайливий очільник.

Всередині Палацу мистецтв "Україна" було чути привітання зі святом та побажаннями вдалого навчального року. Першокурсники радісно зустрічають своїх колишніх однокласників, які також вступили до педагогічного вишу. Викладачі та студенти старших курсів теж традиційно приходять на свято – після літніх канікул та відпусток це чудовий стимул до активного творчого початку навчального року. Хоча не слід приховувати, що це чудовий спосіб згадати свій перший курс, перше знайомство з університетськими друзями.

Після привітань гостей та вручення символічного студентського квитка лунає клятва першокурсника Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, де є чудові слова: "Обицяємо знайти шлях до дитячого серця завдяки палкій любові, вічному неспокою, мудрій книжці і творчому пошукові. Перед батьками, нашими наставниками та викладачами стати гідними величі духу Тараса Шевченка та Михайла Драгоманова, палкості слова Лесі Українки і Ліни Костенко, мудрості Михайла Грушевського та Володимира Великого, професійної одержимості Софії Русової та Василя Сухомлинського". В залі знову всі підводяться для виконання одвічного студентського гімну "Гаудеамус". Після офіційної частини настала концертна програма.

І це лише перший день у Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова, перший день в університетській родині. Попереду на першокурсників чекає навчання та нове життя з новими радощами та турботами. Попереду поступове зростання ще одного молодого покоління... Але це попереду, а в цей день у них свято...

ЗБОРИ ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ

ДНЯМИ відбулось засідання представників ради трудового колективу Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, де на порядку денному одним із пунктів було питання про вибори ректора. Заявки на дану посаду подало два кандидати: виконуючий обов'язки ректора НПУ імені М. П. Драгоманова **Андрущенко Віктор Петрович** та проректор НПУ імені М. П. Драгоманова з наукової роботи **Волинка Григорій Іванович**.

У своєму виступі В. П. Андрущенко позначив програму перспективи розвитку університету до 2025 року, стержнем якого є входження університету в європейський простір і здобуття НПУ статусу одного із найкращих університетів в Європі. Підтримуючи пропозицію Віктора Петровича, Г. І. Волинка підкреслив її переконалівість та реалістичність і, враховуючи можливості, свою кандидатуру на посаду ректора зняв з розгляду. Всі виступаючі в обговоренні також підтримали діючого ректора.

Таємне голосування засвідчило абсолютну підтримку В. П. Андрущенка – із 443 голосів "за" проголосувало більшість (99,5% присутніх).

Висловивши слова вдячності присутнім на засіданні керівникам держави та Міністерству освіти і науки України, новообраний ректор пообіцяв, що всі пункти заявленої програми розвитку університету, а також настанови, озвучені під час засідання трудового колективу, зобов'язується виконати.

Євгенія Клименко

Сьогодні
в номері:

подія

Збори трудового
колективу
стор. 2

подія

Шляхами
Драгоманова
стор. 5

подія

Студентська
наука
стор. 5

ЩОБ ЗВІРИТИ КУРС І... ЩОБ ОСВІДЧИТИСЬ В ЛЮБОВІ

У ДРАГОМАНОВСЬКОМУ університеті для Віктора Петровича Андрущенка це вже друге проходження кризі "гогофу" виборів ректора. Сім років тому він приніс цьому велетенському високому-дрому колективу нові ідеї, цікаві перспективи, сприяв розгортанню

яких переконливо доведена наукою і перевірена практикою.

Подібна установка була далеко не випадковою. Нав'язуючи ілюзійну, хибну з наукової точки зору, антинародну в своїй сутності ідеологію, партія й уряд навряд чи хотіли бачити у вчителі

ноту Андрущенкова ідея встановлення істинного літочислення університету. Віктор Петрович переконував і доводив: "У різні історичні часи вищий навчальний заклад для підготовки вчительських кадрів, спадкоємцем якого став Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, мав різну назву, структуру, співіснував у складі університету Св. Володимира або виходив за його межі. Однак він не лише ніколи не переривав підготовку вчительських кадрів, а навпаки – постійно нарощував її у відповідності з потребами практики. Незалежно від статусу вчительського інституту, в ньому працювали ті ж самі університетські викладачі; навчання здійснювалось за ними ж розробленими програмами і апробованими технологіями. Інститут ніколи не

няли і самооцінку університету, і його статус у державі. Це також сприяло втіленню якісно нових проектів у широкому міжнародному співробітництві, розгортанні спільних досліджень і впровадженню технологій і програм з підготовки фахівця для ряду країн, стаціонарне та на дистанційній основі.

Сім років за кермом педагогічного гіганта у постійному стані творчості, у постійній готовності боронити "від приниження чи руйнації втілюваних в полотно культури гуманістичних пріоритетів" зріднали Віктора Андрущенка з колективом, відкрили подальші перспективи можливого. І тому він вирішив йти на другий ректорський термін. Найперше, через внутрішню потребу здійснити і реалізувати те, що вимагає більшого часу, триваліших термінів. І, звісно, враховуючи настрої і прохання колег.

Інший на його б місці сприяв ці вибори як організаційний

кві чи господарників, досвідчених чи перспективних. А вибори у вищій школі прийшли до нас у перебудовані часи другої половини 80-х. Іноді вони були захопливішими від футбольних баталій, що все одно не скрізь сприяло подоланню виборності формальної, до якої призвичаїв більшість суспільства радянський "одобрямс".

Та саме дійові особи цього публічного заходу, тобто претенденти, кандидати, яким би активним чи інертним не був загал, здебільшого визнають, що отримуємо на поверку: істинне волевиявлення чи байдуже виконавство умовних статистів, передбачуване, нецікаве, запрограмоване. Тому сильна особистість, людина покликана зреалізувати високоморальні, духовні плани і проекти ніколи не припуститься формальності.

У Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова вибори відбувались істинно. Два авторитетних претенденти, зустрічі в підрозділах, відверте обговорення належного, можливого і бажаного. І, врешті, конференція трудового колективу. Після того як доповів свою програму Андрущенко, другий претендент – проректор Григорій Волинка знімає свою кандидатуру. Але полеміка триває. Виступають десятки авторитетних професорів, серед них члени Наглядової ради університету Анатолій Толстоухов, Василь Кремень та попередник на ректорській посаді Микола Шкіль. Беруть слово один за одним рядові викладачі. Кожен підіймається на трибуну конференції зі своїм баченням та аргументами. А складається цілісна картина нового

гуманітарної аури. Науковці і викладачі головної педагогічної школи країни пройнялись передчуттями можливого. Підтримали кандидати у свої лідери. Пройнятий почутим і знаючи цю постать в інших іпостасях: першого заступника міністра освіти і науки України, директора-фундатора Інституту вищої освіти Академії педагогічних наук, бажаним увійти в команду перспективного керівника був без перебільшення кожен драгомановець. Колектив під егідою цієї дуже делікатної, інтелігентної і далекоглядної людини перейнявся реалізацією накреслень.

Структура університету здобула нових обрисів. Відкривались інститути, раніше не притаманні педагогічній галузі, а тепер просто необхідні. Змінювалися уже існуючі, що поставали на базі факультетів. Віктор Петрович, як глобкий науковець, як вчений, дослідник і фаховий філософ вносив, чи може навіть насаджував внутрішню потребу працівників займатися справжньою наукою. Він переконував: "Довгий час вважалось, що педагог (вихователь) має бути насамперед і в основному провідником знання, здобутого іншими науковцями, і не більше. Зайняття наукою вважалось справою обов'язковою, а може і навіть зайвою, такою, що відволікає вчителя від основного покликання навчання та виховання підростаючого покоління. Десятки і сотні, якщо не тисячі вчителів уважно конспектували твори тодішніх класиків, переписували в свої зошити наявні знання, гіпотези та концепції, створені, як правило, вченими науково-дослідних інститутів, передавали їх учням, особливо не замислюючись над глибиною, доказовістю, істинністю. "Золотим правилом дидактики" вважалась норма та можливість використання у навчальному процесі тільки тих знань, істинність

науковця, який би сам міг докопатись до істини й передати її дітям. Їм потрібен був простий вихованець, вихователь, пропагандист. Звісно, закликів щодо наукового, творчого підходу до справи навчання та визнання молоді було немало. Лукавство тоталітарної системи не має меж. У дійсності ж, органи управління освітою так майстерно обмежували свободу вчителя формальними інструкціями, втягували його в бездумну і непотрібну "писанину" (ведення щоденників, створення логічної карти уроку, побудови структурно логічних схем тощо), "забивали" постійними нарадами та перевітками, що на науковий пошук, творчість чи навіть на просту самостійність у вчителя не доставало ні часу, ні здоров'я, ні бажання".

Андрущенко спробував провадити таку організаційну систему, щоб цей час і здоров'я, і бажання у працівників Національного педагогічного університету з'явилися. Для цього він запропонував колективу вищу якіснішу форму міжособистісних стосунків. Атмосфера поваги, доброзичливості, безконфліктності пронизала взаємини. Прикладом служив сам, особисто. І – прийнялось. Відступали й зникали такі типові для переважно жіночих колективів протиріччя і суперечності. Визрівала і об'єднувала колектив взаємність, усвідомлення спільної справи. І разом з тим, відокремлювалась індивідуальність педагогів, незамінність кожного, яскравість таланту, майстерності чи досвіду. Посилили свою продуктивність університетські наукові школи. Паралельно з виданням чисельних монографій, підручників і навчальних посібників викладачі і студенти отримали можливість видати власні літературні твори. Об'єднала драгомановську спіль-

переривав педагогічну традицію Київської (університетської) педагогічної школи і навіть в роки тимчасового (1919–1933 рр.) закриття продовжував функціонувати у приміщенні головного (червоного) корпусу Університету, готуючи фахівців з педагогічних та інших спеціальностей. Все це дає підстави для висновку про спадкоємність підготовки педагогічних кадрів, а головне – про те, що університет Св. Володимира (пізніше – Київський державний університет імені Т. Г. Шевченка, а ще пізніше – Київський національний університет імені Т. Шевченка) є справжнім прабатьком Педагогічного університету. Університет Св. Володимира дав пунтвіку у життя Педагогічному інституту такою ж мірою, як сучасному Національному медичному університету імені Богомольця, Національній обсерваторії, іншим навчальним і науковим закладам держави".

Істинне коріння, справжні витоки і відновлений родовід під-

атрибутом. Андрущенко – як звірку курсу, як спосіб пересвідчитись в істинності атмосфери, яку творив інтелектом і серцем, як перевірку готовності колег до критичного мислення, яке наполегливо підтримував у них, як потребу у відвертості. Вибори, з його погляду, – кращий спосіб самоаналізу. А крім того, для українського суспільства вибори і виборність притаманні ще з гетьманських часів. Сьогодні ми звикли обирати владу. Високу чи місцеву, політи-

цивілізаційного простору, широті і добра. І розумієш, що прийшли учасники не лише, щоб виконати місію, але й... щоб освідчитись у любові справжньому ентузіасту і майстерному керівнику. Вони хочуть працювати саме під його началом. Це і засвідчило таємне голосування.

Ольга Коноваленко,
головний редактор
тижневика "Освіта"

З НАГОДИ ЮВІЛЕЮ О. Г. ЯРОШЕНКО

ЧУДОВОЇ осінньої пори святкує свій день народження **Ольга Григорівна Ярошенко**, цієї осені — ювілейний. Майже сорок років віддано роботі на педагогічній ниві. За цей час вона 11 років працювала учителем хімії та заступником директора з навчально-виховної роботи; була аспіранткою, молодшим, старшим та провідним науковим співробітником Науководослідного інституту педагогіки АПН України, старшим викладачем, доцентом, а згодом завідувачем кафедри методики викладання природничо-географічних дисциплін та охорони природи, докторанткою НПУ імені М. П. Драгоманова, стала професором та заслуженим працівником освіти України.

Роки невтомної праці, тісний зв'язок зі школою забезпечили їй визначні успіхи у створенні підручників для сучасної середньої школи. З-під її пера вийшли 6 кращих підручників (2 з природознавства та 4 з хімії) для учнів загальноосвітніх навчальних закладів українською, російською, угорською, польською, румунською, кримськотатарською мовами, загальний наклад яких сягає 1 млн 200 тис. примірників; 40 навчально-методичних посібників для вищих педагогічних навчальних закладів та загальноосвітніх навчальних закладів, які стали дороговказом у професійному житті вчителів, книгами знань для студентів та учнів. Вона автор двох одноосібних та трьох колективних монографій.

Учительське покликання з

роками не втрачає особистої значущості для Ольги Григорівни. Тож доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України дотепер суміщає викладацьку діяльність в НПУ імені Драгоманова з роботою учителя природознавства і хімії спеціалізованої школи № 200 з поглибленим вивченням іноземних мов м. Києва.

А ще — це привітна жінка з красивими очима, які є дзеркалом її щедрої, переповненої любові до природи, людей, педагогічної професії душі. Вона завжди готова прийти на допомогу колегам, дати слушну пораду студентам. Її талант створювати атмосферу доброзичливості, конструктивності та діловитості, потужну селянську працездатність цінують і поважають всі, хто хоч раз мав з нею справи.

Школа для професора Ярошенко є творчою лабораторією, де народжуються та проходять апробацію її наукові ідеї. Те, про що викладач розповідає студентам на заняттях, вона демонструє їм на своїх уроках. Як наслідок, майбутні учителі хімії та біології Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова дають високу оцінку викладацькій діяльності свого наставника, створеним нею навчально-методичним комплексом з хімії для учнів 7-10 класів (кожен комплект — це програма, підручник, робочий зошит з друкованою основою, зошит для практичних робіт і тематичного контролю знань учнів, збірник завдань і вправ), відзначають її професіоналізм, здатність організувати навчання учнів та студентів як цікавий процес, сповнений продукування нових ідей, нестандартних рішень, шанобливого ставлення до тих, хто навчається. Не випадково у 2008 році їй перший дісталася номінація "Кращий викладач року".

З теплотою і вдячністю Ольга Григорівна говорить про своїх наукових наставників — керівника кандидатської дисертації Момот Людмилу Людвіківну і наукового консультанта докторської дисертації Ніну Миколаївну Буринську, — чий талант і професіоналізм допомогли їй, зрілому вчителю, стати вченим, дослідником актуальних

проблем дидактики, теорії та методики навчання хімії, долучитися до підготовки наукових кадрів. Під її керівництвом підготовлено та захищено 15 кандидатських дисертацій; 5 аспірантів зараз виконують дисертаційні дослідження. З 2005 р. завдяки старанням О. Г. Ярошенко та під її керівництвом в НПУ імені М. П. Драгоманова розпочала роботу спеціалізована вчена рада К 26.053.11 — перша в Україні спеціалізована вчена рада із захисту кандидатських дисертацій з теорії та методики навчання хімії, біології, географії. Завдяки діяльності ради науковий потенціал держави поповнили здобутки близько 40 кандидатів наук із зазначених спеціальностей, тоді як у радянський час їх були одиниці. У різні роки Ольга Григорівна брала участь у роботі спеціалізованих вчених рад із загальної педагогіки та історії педагогіки, з теорії та методики професійної освіти в НПУ імені М. П. Драгоманова. Їй постійно доручають опонувати захисти дисертацій спеціалізованих вчених рад з усієї України.

Сьогодні успішно функціонує наукова школа ювіляра. Її основними напрямками діяльності є вивчення та узагальнення передового педагогічного досвіду вчителів; розробка питань організації навчальної діяльності учнів; пошук шляхів удосконалення методичної підготовки сучасного вчителя в умовах кредитно-модульної організації навчання; зміст та методика навчання природознавства і хімії у

загальноосвітніх навчальних закладах, методики викладання хімії у вищих педагогічних навчальних закладах.

Вагомий внесок у розбудову шкільної освіти вчитель-практик і науковець Ольга Григорівна Ярошенко зробила, працюючи в комісії Науково-методичної ради (хімія) з питань освіти МОН України, беручи участь у створенні Державного стандарту базової і повної середньої освіти, проведенні конкурсів "Учитель року (номінація "хімія")", з 1999 по 2003 рік виконуючи обов'язки відповідального секретаря Фахової ради з ліцензування та акредитації вищих навчальних закладів за напрямом 0101 "Педагогічна освіта". З 2002 року вона — член експертної комісії з освіти ДАК України, з 2005 р. — член Міжвідомчої ради з координації наукових досліджень з педагогіки і психології в Україні.

Тож побажаємо Вам значних досягнень у праці, завершити те, що вже започаткували, й приступати до нових наукових розвідок, пропонувати нові методичні рішення, оскільки все, що ви створили, затребуване у практиці навчання студентів і учнів, становить неабиякий інтерес для учителів.

Усіляких людських гараздів, міцного здоров'я, жіночого щастя, сімейного затишку, добробуту та звершення всіх сподівань, шановна Ольга Григорівно!

Колеги та друзі

СВІТОЧ ДЕФЕКТОЛОГІЧНОЇ НАУКИ

Академіку
В. М. Синьову — 70

Достижение высших добродетелей есть цель человека. Достижение их не должно ставить себе никаких пределов.

Г. С. Сковорода

СЕРЕД ВИДАТНИХ вітчизняних та зарубіжних науковців у сфері психології та корекційної педагогіки ім'я доктора педагогічних наук, професора, академіка НАПН України, заслуженого юриста України **Віктора Миколайовича Синьова** посідає одне з визначних місць.

Дослідницька діяльність В. М. Синьова плекалася під керівництвом чудового вченого і педагога Григорія Митрофановича Дульнева. Вона увібрала в себе мудрість видатних дефектологів світового простору, учнів і послідовників Л. С. Виготського, а саме: Т. О. Власової, Ж. І. Шиф, І. М. Соловйова, М. С. Певзнер, Р. М. Боскіс, С. О. Зикова, О. І. Дячкова та інших, а згодом всі надбаня передались студентам В. М. Синьова; сьогодні це академіки АПН України Іван Бех, Віталій Бондар, Сергій Максименко, відомі доктори наук; професори Борис Андрієвський, В'ячеслав Засенко, Юрій Максименко, Людмила Фомічова, Марія Шеремет, Євгенія Синьова; державні діячі Григорій Максименко, Володимир Львовичкін та ін. В. М. Синьов є прекрасним продовжувачем, а в багатьох питаннях фундатором системи дефектологічної науки як в Україні, так і далеко за її межами.

За новаторське керівництво у сфері психолого-педагогічної науки, продуктивно-педагогічну, організаторську та викладацьку діяльність В. М. Синьов неодноразово був відзначений на найвищому державному рівні.

Під керівництвом В. М. Синьова були успішно захищені кандидатські дисертації аспірантами з України, Молдови, Білорусі. Разом з учнями були проведені ґрунтовні дослідження з проблем спеціальної дидактики та методики географії, трудового навчання, образотворчого мистецтва, мови, історії у допоміжній школі; був досліджений корекційний потенціал методів навчання і виховання учнів з вадами розумового розвитку.

Результатом цих досліджень стала монографія "Корекція інтелектуальних вад в учнів допоміжної школи" (М., 1988), яка отримала авторитетну оцінку вітчизняних і міжнародних авторитетів в галузі спеціальної психології та корекційної педагогіки.

В. М. Синьовим уперше визначаються глибинні вимоги до питання відкритої системи розвитку особистості в інтегрованому, інклюзивному, корекційному навчанні та вихованні учнів з проблемами психофізичного розвитку.

Зібрано об'ємний науковий експериментальний матеріал для докторської дисертації. Надруковані монографічні роботи та статті, багато з яких було перевидано в інших країнах, принесли Віктору Миколайовичу міжнародне визнання як провідного вченого в галузі олігофренопедагогіки, а також провідного фахівця з проблем виховання і перевиховання молоді з порушенням соціальної поведінки.

Особливо слід відмітити важливість підходу Віктора Миколайовича до удосконалення навчально-виховного процесу, велику активність його у справі підготовки майбутніх спеціалістів-дефектологів, організації наукових досліджень студентів та педагогічного процесу Інституту корекційної педагогіки та психології.

Як авторитетного фахівця в галузі корекційної педагогіки та спеціальної психології, досвідченого майстра та організатора вищої педагогічної освіти, у вересні 2003 року Віктора Миколайовича було запрошено на посаду директора Інституту корекційної педагогіки та психології НПУ імені М. П. Драгоманова (перейменованого шляхом реорганізації дефектологічного факультету), з "...яким пов'язані найкрасивіші студентські роки та спогади, десятиріччя професійного життя..."

Крім вищезазначеного, слід доповнити творчий портрет Віктора Миколайовича як талановитого автора багатьох телевізійних та естрадних програм, текстів інтермедій, фейлетонів, пісень, які виконували славетні артисти минулого та сьогодення — Юрій Тимошенко та Юхим Березін, Юрій Багатіков, Микола Мозговий, Тетяна Цимбал, Анатолій Литвинов, ансамблі "Кобза", "Червона рута", "Очима молодих" та ін.

Науково-педагогічну, організаторську діяльність Віктор Миколайович поєднує із судійством національної категорії з настільного тенісу ЄВІУС; він є президентом Української федерації з цього виду спорту; завзятий шахіст, піаніст, бард, виконавець ліричних пісень. Таким є неповний перелік творчих можливостей академіка Віктора Миколайовича Синьова.

Свої думки про науково-творчу, педагогічну діяльність висловлюють колеги по роботі, в різних сферах діяльності. Доктор психологічних наук В. С. Медведєв: "В його особі поєдналися індивідуальна, наукова майстерність, організаторські здібності, блискучий талант педагога, мистецтво надихаючого керівництва учнями...". В. М. Синьов єдиний серед вітчизняних юридичних психологів та педагогів носить високе звання "Заслуженого юриста України".

Микола Кот,
доцент НПУ імені М. П. Драгоманова

ЖИТТЯ, ПРИСВЯЧЕНЕ НАУЦІ І ОСВІТІ

ПРИКЛАДОМ невтомного, сумлінного природолюбця, багатогранності наукових інтересів, відданості людям, науці, освіті і суспільству може служити життєвий і творчий шлях видатного вченого-біолога, зоолога, ентомолога, еколога і громадського діяча, доктора біологічних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, відмінника освіти України, дійсного члена Української екологічної академії наук, академіка Академії наук вищої школи, завідувача кафедри зоології НПУ імені М. П. Драгоманова **Василя Михайловича Бровдія**, який днями відзначає своє 75-річчя і 53 роки науково-педагогічної діяльності.

Народився В. М. Бровдій 15 червня 1935 р. в селі (сьогодні це місто, районний центр) Иршава Закарпатської області. Був третьою дитиною в сім'ї, яка проживала в приватній сільській хатині на краю села.

Отримавши атестат зрілості, в 1952 р. юнак без будь-яких вагань поступає на біологічний факультет Ужгородського державного університету. З перших років навчання в університеті бере активну участь у роботі

студентського зоологічного гуртка, в громадській, культурно-масовій і спортивній роботі.

Студентські наукові пошуки В. Бровдія завершили блискучим захистом у 1957 р. дипломної роботи на тему "Червець і щитівки (Coccidae) Закарпаття". В дипломі випускника університету в графі "спеціальність" зазначено "біолог-зоолог, вчитель біології і хімії середньої школи", що й послужило путівкою в життя.

В 1957–1958 рр. В. М. Бровдій працює за призначенням вчителем біології та хімії середньої школи с. Дорожів-1 Дублянського району колишньої Дрогобицької (нині Львівська) області, виконує обов'язки класного керівника 9-го класу. Його обирають комсоргом школи, згодом – головою профспілкової організації, призначають керівником районно-методичного об'єднання з біології та хімії.

Протягом 1958–1960 рр. на запрошення ректорату Ужгородського державного університету працював на медичному факультеті асистентом кафедри нормальної анатомії людини.

У 1960–1961 рр. був призначений відповідальним секретарем Закарпатської обласної філії Українського товариства охорони природи і сприяння розвитку природних багатств при АН УРСР, якої раніше практично не існувало. В. М. Бровдієм разом з тогочасним доцентом (згодом професором) кафедри ботаніки УжДУ В. І. Комендаром проведено велику організаційну роботу з налагодження діяльності обласної, районних, міських та первинних осередків цієї організації. У своїх публікаціях в газеті "Закарпатська правда" під назвою "Чому міліють річки?", "Збережемо природу Карпат", "Багно під захист!" та ін. В. М. Бровдій і В. В. Комендар закликали до збереження природи рідного краю, заборони суцільного

вирубання лісів та руйнування заповідних ділянок, припинення надмірного забруднення навколишнього природного середовища.

Згодом, за період навчання в аспірантурі та роботи на посадах молодшого, старшого і провідного наукового співробітника протягом 1961–1987 рр. В. М. Бровдій широко розгорнув свою наукову діяльність. Широкомасштабні експедиційні дослідження фауни, систематики, екології, біогеографії та філософії комах фітофагів всіх регіонів України, Молдови, Білорусі, багатьох областей Росії, Кавказу, республік Закавказзя та ін. дозволили накопичити багатий фактичний матеріал для підготовки серії фундаментальних монографій видання "Фауна України" та довідників у галузі захисту рослин від шкідливих видів комах, які лягли в основу його докторської дисертації (1985 р.).

У 1987 році В. М. Бровдій обрано за конкурсом на посаду завідувача кафедри зоології Педагогічного Інституту ім. О. М. Горького (нині НПУ імені М. П. Драгоманова). Працюючи на цій посаді і враховуючи сучасні завдання щодо перебудови національної системи освіти, науковець і педагог свою наукову ерудицію і талант педагога спрямовує на підготовку до видання підручників, навчальних посібників, програм, дидактичних матеріалів з біології, зоології та екології.

Професор В. М. Бровдій – автор близько 300 наукових і науково-методичних праць, серед яких понад 30 підручників, навчальних посібників та навчальних програм для вищих навчальних закладів і загальноосвітньої школи. Популярністю серед освітян користуються підручники та навчальні посібники "Охорона природи", "Екологія людини", "Біологія. Тварини", "Екологічні проблеми України", "Енергетичні закони екології", "Системоутворюючі закони екології", "Закони екології (соціально-економічні, геофізичні і геохімічні)", "Проблеми

еволюції організмів", "Еволюція організмів", "Біологічний захист рослин", "Закони екології" та ін.

В. М. Бровдій підготував для системи освіти і наукової роботи 8 кандидатів і 1 доктора наук. Він виконує велику громадську роботу: багаторічний член кваліфікаційних вчених рад з присвоєння наукових ступенів доктора і кандидата наук із зоології та методики навчання біології, хімії та географії (заступник голови), член науково-методичних рад МОН України з біології та екології, був членом експертної ради ВАК України з біології та екології, а також Національної комісії з питань Червоної книги України, членом Всеукраїнської ради з проблем екологічної освіти учнівської молоді, виконує обов'язки головного редактора журналу "Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 20. Біологія", наукового консультанта Верховної ради України з екополітики та ряд інших доручень, є членом редколегії ряду наукових журналів.

В. М. Бровдій протягом багатьох років є головою комісії МОН України з акредитації вищих навчальних закладів за спеціальностями "біологія" та "екологія".

Сьогодні наш ювіляр у розквіті своїх творчих сил, сповнений енергії, творчих задумів, оптимізму та романтики. Це надто скромна, чуйна людина, завжди готова прийти на допомогу всім, хто до неї звертається.

Бажаємо Василю Михайловичу міцного здоров'я, подальших успіхів у науковій і педагогічній діяльності, підготовці наукових і науково-педагогічних кадрів на благо нашої України.

*За дорученням колективу
кафедри зоології
доценти Н. П. Чепурна
та О. В. Пархоменко*

ЗІ СЛАВНИМ ЮВІЛЕЄМ!!!

"І не даремно я спішив у цей далекий Світ"... Ці слова із пісенного вірша Миколи Луківа з повним правом може сказати про себе кандидат педагогічних наук, професор, заслужений працівник культури України, відмінник освіти України **Сергій Семенович Горбенко**, який відзначив свій 60-річний ювілей.

Про здобутки славного ювіляра яскраво засвідчує його біографія, в якій відобразилися найяскравіші миті пройденого шляху: поступ і боротьба, знакові зустрічі та доленосні рішення. Червоною ниткою крізь славні віхи проходить ідея – залишити на життєвій дорозі добрий слід. Це – сенс благородного буття і багатогранної діяльності Сергія Семеновича як людини, педагога, науковця.

Сергій Семенович Горбенко народився на Черкащині в селі Шендерівка Корсунь-Шевченківського району в багатодітній сім'ї робітників Семена Лаврентійовича та Одарки Миколаївни Горбенків.

Сергій з дитинства був надзвичайно допитливим і з великим задоволенням нав-

чався у музичній школі, любив музикувати, співати, акомпануючи собі на баяні, фортепіано. Старанний учень оволодів також грою на досить складному інструменті – контрабасі. А баянні дуети та тріо за участю Сергія неодноразово ставали лауреатами дитячих обласних музичних конкурсів.

Після успішного закінчення Уманського музичного училища з двох спеціальностей (баян і хорове диригування) та служби у лавах Радянської Армії Сергій уже зрілим юнаком вступає на музично-педагогічний факультет Київського педагогічного інституту імені О. М. Горького (нині Інституту мистецтв Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова).

З самого початку навчання в Інституті за підтримки докторів мистецтвознавства, професорів В. Н. Золочевського та О. Ю. Петровського талановитий студент веде активну дослідницьку роботу і невдовзі стає головою студентського наукового товариства.

У 1977 р. випускник-відмінник обирається на посаду асистента кафедри методики музичного виховання та хорового диригування. А коли до керівництва кафедри у 1980 році запрошується народний артист СРСР, лауреат державної премії ім. Т. Г. Шевченка Анатолій Тимофійович Авдієвський, Сергій Семенович призначається його заступником (1985 р.). Ці обов'язки він виконує до сьогодні.

На початку педагогічної діяльності особливий вплив на молодого викладача у формуванні його професійних і наукових інтересів мала завідувач лабораторії естетичного виховання, науковий співробітник Інституту педагогіки АПН УРСР Т. І. Цвєлих. Під її керівництвом він навчається в аспірантурі (1981–1984 рр.) та захищає кандидатську дисертацію на тему "Морально-естетичне виховання підлітків засобами народної художньої творчості" (1985 р.).

Наш ювіляр – невтомний працівник, вимогливий педагог, серйозний дослідник-науковець, який і дотепер вірний головному гаслу свого життя – "Ні дня без науки". Своє мудре 60-річчя С. С. Горбенко зустрічає, маючи серйозний науково-педагогічний доробок: він є автором більше ніж 100 наукових праць із проблем музичної освіти, серед яких п'ять навчальних посібників, дві монографії, методичні рекомендації, навчальні програми, статті. Під його керівництвом захищено 5 кандидатських дисертацій, значна кількість магістерських робіт. Його лекції відзначаються змістовністю, логічністю, динамізмом, довершеністю, високим науково-методичним рівнем. Педагогом започатковано такі навчальні курси, як "Дитяче хорове виховання в Україні", "Історія гуманізації музичної освіти", "Педагогічні технології музичного навчання і виховання".

С. Горбенко є автором низки навчально-методичних посібників, присвячених актуальним питанням теорії та практики вокально-хорової роботи з учнями загальноосвітніх навчальних закладів: "Дитяче хорове виховання в Україні" (1999 р.), "Українська дитяча хорова література" у 2-х частинах (2002 р., 2004 р.). У названих роботах значне місце приділяється розробці засобів формування морально-естетичної спрямованості співацької діяльності учнів, її організації та змістовому наповненню, в тому числі репертуарній політиці, практичним рекомендаціям. Посібники вміщують цікаво поданий історичний матеріал про життя і творчість кращих українських композиторів.

Вагомим результатом плідної науково-педагогічної діяльності С. С. Горбенка став навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів "Історія гуманізації музичної освіти дітей шкільного віку" (2007 р., 2008 р.), побудований за модульно-рейтинговою системою

навчання. Науковцями визнано, що у посібнику вперше в Україні цілісно і системно досліджено процес розвитку вітчизняної та зарубіжної освіти з позицій особистісно-орієнтованого підходу. З позицій сучасної педагогічної науки автором всебічно розкрито теоретичну й практичну значущість реалізації концептуальних засад гуманізації музично-освітнього простору, визначено організаційні умови та засоби педагогічної підтримки творчих здібностей та музичних досягнень учнів.

Усі книги, автором яких є С. С. Горбенко, відзначаються актуальністю порушених питань, системним викладенням інформації, вмилі оперування цікавими мистецько-педагогічними фактами та історичними матеріалами.

За 33 роки роботи на кафедрі методики музичного виховання Сергій Семенович підготував до професії учителя сотні студентів. Він, як мудрий наставник та талановитий керівник, впевнений, що відчуття відповідальності перед собою та колегами, працелюбність, професійне ставлення до своїх обов'язків, любов до людей – якості, які виховуються у майбутніх учителях тільки особистим прикладом викладача.

Прийміть, шановний Сергіє Семеновичу, наші щирі вітання, якими ми засвідчуємо повагу до Вас за високе служіння обраній справі, невтомний творчий пошук, самовідданість, за добро серця і щедрість душі. Бажаємо Вам здоров'я, рідинного благополуччя та невичерпної наснаги.

МНОГАЯ ЛІТА!!!

*Викладачі та студенти
Інституту мистецтв*

Свято студентської науки

УЖЕ ВШОСТЕ Інститут корекційної педагогіки та психології Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова став центром проведення II туру Всеукраїнської студентської олімпіади з міжнародною участю зі спеціальності "Корекційна освіта (за нозологіями)". Ушосте на початку квітня аудиторії інституту наповнюються урочистою атмосферою молоді наукової думки, сміливих ідей, перших творчих злетів.

За результатами першого туру олімпіади, проведеного в усіх педагогічних університетах України, де готують студентів зі спеціальності "Корекційна освіта", було відібрано найкращих студентів, які й представляли свої навчальні заклади в II турі Всеукраїнської олімпіади.

Інститут корекційної педагогіки та психології урочисто зустрів 21 студента з різних регіонів України – з Києва, Луганська, Херсона, Львова, Бердянська, Сум, Слов'янська, Кам'янця-Подільського, Полтави, та 10 учасників з-за кордону – з Мінська (Білорусь), Санкт-Петербурга та Новосибірська (Росія).

Змагання, що мало визначити найздібніших та найталановитіших, розпочалося.

VI Всеукраїнську студентську олімпіаду з міжнародною участю відкрила заступник директора Інституту корекційної педагогіки та психології, доктор педагогічних наук, професор **Марія Купріянівна Шеремет**, яка привітала учасників з перемогою в першому турі олімпіади та побажала подальших перемог у чесному товариському змаганні. Успіхів та творчого натхнення студентам побажали начальники відділу міжнародної співпраці та європейської інтеграції Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова доц. **І. В. Мартиненко** та вчений секретар ради науково-технічної творчості студентської молоді Інституту корекційної педагогіки та психології доц. **О. Б. Качуровська**.

Конкурсна програма II туру олімпіади розпочалася з виконання студентами тестових завдань, що ставили за мету визначити рівень їхньої теоретичної підготовки та компетентність у питаннях корекційної педагогіки й спеціальної психології. Після двох годин напруженої тиші коридори Інституту знову наповнилися веселим студентським гомоном. Жваво обговорювали завдання, цікавилися відповідями товаришів, дискутували з деяких питань. У цьому невимушеному спілкуванні між студентами, що кілька днів тому навіть не знали один одного, зароджувалися дружні та наукові стосунки, що, без сумніву, матимуть добру перспективу свого розвитку.

А щоб ці стосунки були міцнішими, студентська рада та викладачі Інституту корекційної педагогіки та психології організували для учасників олімпіади автобусну екскурсію Києвом, яку проводив ст. викладач кафедри логопедії **С. І. Корнев**, вечір знайомств у кафе університетського студмістечка і прогулянки містом, які підготували заступник директора з вихованої роботи **Л. Г. Чепурна** та студенти **А. Поліщук**, **Ю. Сергєєва**, **О. Козинець**, **О. Сіренко**.

Другого конкурсного дня олімпіади всі чекали з хвилюванням, адже традиційно він

був присвячений захисту конкурсних робіт, які підготували всі учасники олімпіади. Кожен розумів, що цей етап, безумовно, є найважливішим та найвідповідальнішим. Адже на суд поважного журі та своїх товаришів учасники, можливо, вперше виставляли результати власних наукових досліджень. Серед них були і вже завершені наукові роботи магістрантів, і перші спроби наукових досліджень студентів молодших курсів – учасників студентських наукових гуртків.

Та, попри побоювання, презентація конкурсних робіт пройшла у теплій доброзичливій атмосфері. Кожну працю, що відображала власні наукові доробки студентів, зустрічали з інтересом та повагою як з боку журі, так і з боку самих учасників. Про це, зокрема, свідчили численні запитання молодих науковців та надзвичайно вдумливі та аргументовані відповіді на них. Приємно було спостерігати, як у стінах найстарішого навчального закладу України в галузі корекційної педагогіки та психології зароджувався вогонь майбутніх наукових досягнень, культури спілкування, наукового дискусювання, як молодь, що робить перші кроки в науці, демонструє високу відповідальність у проведених наукових дослідженнях, як по-новому, оригінально та сміливо вона підходить до вирішення найскладніших питань корекційної допомоги дітям з порушеннями психофізичного розвитку.

Безумовно, найбільш хвилюючим моментом олімпіади стало підведення її підсумків. Стомлені, але щасливі й зворушені учасники олімпіади чекали оголошення результатів.

Компетентне журі у складі доц. **В. В. Тищенко** (Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова), проф. **С. Ю. Коноплястої** (Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова), доц. **О. М. Паламар** (Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова), доц. **Ю. О. Бистрової** (Луганський державний університет ім. Т. Г. Шевченка), доц. **О. В. Ревуцької** (Бердянський державний педагогічний університет), доц. **Н. В. Манько** (Херсонський державний університет), доц. **Н. В. Пахомової** (Полтавський національний педагогічний університет ім. В. Г. Короленка) після детального аналізу результатів першого та другого конкурсного днів підвело підсумки II туру VI Всеукраїнської студентської олімпіади з міжнародною участю та визначило її переможців.

VI Всеукраїнська студентська олімпіада з міжнародною участю зі спеціальності "Корекційна освіта (за нозологіями)" закінчилась, але сподіваємося, що досвід наукової співпраці, дружби та взаємодопомоги, який здобули учасники, стане ім у нагоді на складному, але цікавому, захопливому і непередбачуваному шляху до вершин наукового пізнання.

Владислав Тищенко,
доцент кафедри логопедії
Інституту корекційної
педагогіки та психології

Спадщина

МУЗЕЄМ БІЛЬШЕ!

Ювілей університету – важлива подія у житті нашого навчального закладу. Керівництво та кожен структурний підрозділ університету на своєму рівні намагалися підготуватися та відзначити цю подію.

Відкриття кабінету-музею М. П. Драгоманова в Інституті історичної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова

Інститут історичної освіти взяв активну участь в урочистостях, присвячених 175-річчю створення університету. Було проведено конференції та круглі столи на тему життя, діяльності та наукової спадщини М. П. Драгоманова, розроблено та впроваджено у навчальну програму інституту новаторський курс "Історія НПУ імені М. П. Драгоманова", що вже другий рік читається студентам-історикам. Побачив світ шостий випуск Наукового часопису НПУ імені М. П. Драгоманова (серія 6: історичні науки), присвячений науковому осмисленню численного творчого доробку вченого.

Ще однією подією на відзначення ювілею в Інституті історичної освіти стало відкриття кабінету-музею, присвяченого М. П. Драгоманову. За рішенням Вченої ради університету в 2008 р. було розпочато його створення викладачами кафедри історії України, адже саме історикам до снаги відновити історичну справедливість, увічнити діяння та імена наших славних попередників. Тим більше, кабінет-музей на базі Інституту історичної освіти має особливу дидактичну функцію для виховання майбутніх педагогів-істориків у душі гордості і поваги до мислителя європейського рівня.

Робота над створенням експозиції тривала понад рік. Особливих зусиль у створенні музею доклали завідувач кафедри історії України професор **В. Й. Борисенко**, доцент **К. П. Двірна**, ст. лаборант **К. М. Кінаш**. Повну підтримку у своєму починанні колектив кафедри отримав від ректорату університету (ректор **В. П. Андрущенко**, перший проректор **В. П. Бех**, проректор **О. С. Падалка**).

Нарешті, після довгих архівних пошуків, опрацювання виявленого матеріалу, дискусій про оформлення експозиції, переживань щодо якості змісту стендів, у відремонтованому приміщенні кабінет-музей запрацював. Оформлена цікава підбірка матеріалів та документів про життя та науково-громадську діяльність нашого великого вченого.

Експонати кабінету-музею поділені за тематичними напрямками. Окремі з них присвячені дитячим та юнацьким рокам життя М. П. Драгоманова, його навчанню в Київському університеті Св. Володимира. На інших ми бачимо Драгоманова вже як викладача університету. Підібрані матеріали висвітлюють сторінки громадсько-політичної діяльності вченого, аналізують наукову та науково-видавничу спадщину мислителя. Цікаву інформацію містять експонати, присвячені батьківщині М. П. Драгоманова м. Гадячу, його родині та однодумцям. Кабінет-музей відкрив ректор університету професор **В. П. Андрущенко**, який відзначив його високий рівень та побажав йому успішної пропаганди науково-теоретичних надбань мислителя, чие ім'я носить наш університет.

Тож запрошуємо всіх, хто цікавиться минулим, відвідати кабінет-музей М. П. Драгоманова кафедри історії України Інституту історичної освіти.

Володимир Борисенко,
завідувач кафедри історії України
Інституту історичної освіти

ШЛЯХАМИ ДРАГОМАНОВА

*Зберімося, браття, в сім'ю рівноправну
І крикнем на братньому піру:
Що хочем для себе й для цілого світу
Ми волі, освіти і миру!*

М. П. Драгоманов

Національний педагогічний університет, що носить ім'я видатного діяча і науковця, щороку обирає найкращих серед своїх вихованців. Переможців щорічних рейтингів університету не оминають гідні заохочення для подальшої творчості та плідної праці. Так, наприклад, цьогорічні кращі випускники разом зі студентською збірною університету з міні-футболу серед чоловіків отримали можливість відвідати "другу батьківщину" свого одвічного наставника Михайла Драгоманова.

Саме Драгоманова запросив перший народний уряд Болгарії після звільнення від османського іґа. Звільнений з посади приват-доцента Київського університету, де він

викладав всесвітню історію, по Емському акту 1876 року, без права якої б то не було державної служби в межах Російської імперії, Михайло Петрович змушений був залишити Україну і виїхати з родиною в еміграцію. Про високий авторитет Драгоманова в Болгарії свідчить те, що йому запропонували стати ректором Вищої школи.

Виробнича практика студентів НПУ імені М. П. Драгоманова на теренах Болгарії влітку відбулась за підтримки Шуменського університету імені Єпископа Костянтина Преславського в рамках договору про співробітництво між уні-

Під час виробничої практики в Болгарії

верситетами. Шуменський університет – університет з традиціями та авторитетом у країні і за кордоном в освітньому процесі, з сучасними умовами навчання, науково-дослідної та творчо-мистецької діяльності. Спеціальності університету – гуманітарні, природні, математичні, педагогічні та технічні науки.

Драгомановські вихованці за короткий тижневий термін встигли увібрати досвід болгарських колег, залишити часточку своїх думок і вдосталь насолодитись мальовничими краєвидами курортної Варни, портового Бургасу та закарбувати у калейдоскопі вражень монументальний Несебр. Заряджені оптимізмом та освітянським натхненням, вони готові творити, любити і розвивати світ.

Євгенія Клименко,
прес-центр НПУ імені М. П. Драгоманова

Тобі, першокурснику

Читальний зал соціально-політичної літератури

Під час роботи

ЗДАЄТЬСЯ, це було лише вчора, але пролетіло, як весняний вітер, двадцять років. Дійсно, в цьому році читальному залу соціально-політичної літератури виповнилося двадцять років.

Історія бібліотеки пов'язана з іменами **Е. В. Татарчук, О. С. Баркіна, Л. Г. Гусєвої, Т. М. Дударенко, Л. М. Колбешєвої, Н. В. Краснокутської, О. В. Поживилової, Н. Г. Терещенко** та ін.

Сьогодні читальний зал є справжнім центром з вивчення соціально-політичної літератури. У фонді залу представлені видання із соціально-гуманітарних наук: філософії, соціології, економіки, права, етики, естетики, культурології, релігієзнавства. Зал завжди заповнений читачами, і студенти із задоволенням працюють у ньому. Працівники читальної зали виховали не одне покоління студентів, які приходять, радяться, дослуховуються до порад, сміливо обговорюють поточні події. Вони мають активну життєву позицію, небайдужі до політичного, суспільного життя України. У цьому заслуга сумлінних працівників залу, які заслуговують на добрі слова і подяку. Ці слова подяки стосуються і провідного бібліотекаря **Л. В. Турченкової**.

У залі функціонують дві постійно діючі виставки нових надходжень: "Нові журнали", "Нові книги", "Нова література з політології", "Нові юридичні журнали", "Нові надходження з економічної теорії" та інші. Оформлюються тематичні виставки: "Соборна Україна", "Верховна Рада – механізм державної влади", "Правова система України", "НАТО і Україна", "Україна і СОТ", "Економічні системи сучасності", "Моральні цінності людини" та ін. Щорічно оформлюється від 60 до 90 виставок.

Традиційним у роботі читального залу стало проведення оглядів-бесід, які стосуються літератури з філософії, політології, риторики, економічної теорії, соціології, культурології, релігієзнавства для студентів усіх курсів, особливо першокурсників. Ці огляди-бесіди і лекції проводяться перед тим, як приступити до вивчення відповідного нового предмету. Викладачі кафедри філософії професори **Н. Г. Мозгова, Ю. О. Федів**, викладачі **Т. П. Глушко, В. Є. Владимиренко, Б. К. Матюшко** та інші вирішили, що обов'язково потрібно проводити перше заняття в спеціальному залі, де студенти мали б можливість ознайомитися з обсягом тієї літератури, з якою будуть працювати під час вивчення філософії. У бесідах підкреслюється, що прагнення стати не тільки освіченою, а й сучасною

людиною не може здійснитися без вивчення філософії. Філософія – це та сфера людського знання, яка є не тільки атрибутом цивілізації і культури, а й тією духовною силою, своєрідним "інтелектуальним магнітом", до якого прагне кожна особистість. У своїй цілісності філософія уособлює мудрість і знання, віру і розум, дух і душу.

Велику увагу приділяють якості літератури, яка використовується у навчально-виховному процесі. Вивчаються і оперативно виконуються запити читачів.

Викладачі кафедр соціально-політичного профілю постійно дбають про поповнення книжкового фонду і періодичних видань читального залу і дарують свої видання. Особливо допомагають в цьому проректор університету професор **Г. І. Волінка**, професори **Б. І. Андрусишин, О. В. Бабкіна, В. Д. Бондаренко, І. М. Варзар, О. П. Гош, М. М. Закович, Г. С. Меднікова, Н. Г. Мозгова, Ю. О. Федів**, доценти **В. О. Дорошкєвич, Т. А. Котлярова**, викладачі **Т. П. Глушко, В. В. Козьма** та інші.

Студенти вітають працівників з Днем бібліотеки

Працівники читального залу удосконалюють інформаційно-довідковий апарат. Значний вклад по введенню інноваційних технологій в роботу читального залу зробила директор бібліотеки **Л. В. Савєнкова**. Через автоматизоване робоче місце організовано доступ усіх бажаючих до баз даних електронного каталогу бібліотеки, повнотекстових баз даних університету, створених у рамках проекту "Електронна педагогіка", до мережі Інтернет. Передплачено доступ до бази даних "Право". На кафедрах політології, соціології, культурології значна кількість підручників переведена в електронний варіант (зав.кафедрами **О. В. Бабкіна, К. О. Ващенко**).

В залі є актив, який постійно допомагає працівникам зали (ремонт книг, господарські роботи тощо). Це **Русаков Сергій, Волковський Володимир, Дробович Антон, Бойчук Каріна, Ківа Катерина** та інші.

Приємно, коли на випускних вечорах студенти Інституту філософської освіти і науки, Інституту політології та права висловлюють слова подяки на нашу адресу, а це – найвища нагорода для нас, заради неї ми й працюємо.

*Тетяна Гром'як,
завідувачка читального залу
соціально-політичної літератури*

Загублений студентський квиток, виданий на ім'я **Бурбєли В'ячеслава Миколайовича**, вважати недійсним.

Загублений студентський квиток, виданий на ім'я **Мироненко Юлії Миколаївни**, вважати недійсним.

Загублений студентський квиток, виданий на ім'я **Новік Ірини Ігорівни**, вважати недійсним.

Освітнянський пантеон

КОЛЕКТИВ Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова глибоко сумує з приводу передчасної на 63-му році життя смерті **Миколи Петровича Мозгового** – кандидата мистецтвознавства, професора, завідувача кафедри теорії та методики вокалу нашого університету, народного артиста України, видатного українського композитора і співака.

Майже сорокарічний творчий шлях М. П. Мозгового привів його до вершин пісенного мистецтва. Його високопоетичні твори, натхненні любов'ю до людей, рідної землі, опіскують найвищі вічні цінності – Правду, Красу, Вірність.

Класикою світової пісенної музики стали відомі далеко за межами України твори Миколи Мозгового – "Мій рідний край", "Минає день, минає ніч", "Материнська любов", "Знов я у гори іду", "Солдат" та інші, які виконували Софія Ротару, Назарій Яремчук, Василь Зінкевич, Таїсія Повалій... Але найкращим виконавцем власних пісень був сам Микола Петрович.

Свій талант він щедро віддав учням – студентам, аспірантам НПУ імені М. П. Драгоманова, де майже 10 років керував кафедрою вокалу, став професором, захистив кандидатську та підготував до захисту докторську дисертацію, зарекомендував себе висококваліфікованим педагогом і вченим.

У наших серцях назавжди залишиться світлий образ видатного митця і вчителя, чудової людини, вірного друга, великого патріота України Миколи Петровича Віолетти Мозгового.

Висловлюємо щирі співчуття дружині Миколи Петровича Віолетті Борисівні, молодшій сестрі Галині Петрівні, доньці Олені Миколаївні, онучкам Зої та Жені, його близьким і друзям.

Ректор Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, член-кореспондент НАН України, академік НАПН України, професор, доктор філософських наук В. П. Андрущенко

Герой України, народний артист України, лауреат Державної премії ім. Т. Г. Шевченка професор А. Т. Авдієвський

Герой України, народний артист України, лауреат Державної премії ім. Т. Г. Шевченка професор М. М. Вантух

Герой України, народний артист України, лауреат Державної премії ім. Т. Г. Шевченка професор А. Н. Паламаренко

Професори НПУ імені М. П. Драгоманова В. П. Бєх, А. Г. Болгарський, В. І. Бондар, І. Т. Горбачук, Т. М. Гримальська, А. П. Демиденко, І. І. Дробот, З. М. Корінець, О. С. Падалка, В. М. Синьов, М. І. Шкіль

Студентська творчість

Яскравий поетичний талант **Аліни Харченко** виявляється в оригінальних красивих віршах, які вона дарує слухачам та читачам студентської газети "Молодіжний меридіан".

Аліна презентує поетичні рядки до виховних заходів, що проводяться в Інституті розвитку дитини; дарує відкриття дивослова для своїх друзів та викладачів.

Пропонуємо Вам познайомитися з поетичним доробком талановитої студентки та пережити позитивні миті долучення до прекрасного.

Усе починається з любові!

...У веселім вихорі буття
Із гамми музики з'явилось – життя!
Вдихнуло радості, безмежні звуки нові –
Краса душі родилася з любові...
Народжується так кохання у тобі,
У пристрасній духовній боротьбі!
Метеликом мрійливим в дивну мить...
Воно зривається, тріпоче і летить...
Із серця вирветься в примхливий білий світ...
Усе вкриває навкруги чарівний цвіт...
Дзвіночком – задзвенить, струною –
заспіва,
Знайде найкращі, найтешливіші слова...
Довершеність народиться в основі,
У жесті, погляді і посмішці, і мові,
Блаженством накрива в зірковій
круговерті,
Відмітки ставить долею не смерті...
Бринить, одвічне, у святім покріві –
В житті – все починається з любові!

Недовіра убила кохання...

присвячується С.Д.М.

Недовіра убила кохання
Однієї погожої днини:
То страшний був, жорстокий,
стражденний
І нерівний то був поєдинок...
І кохання, навколішки впавши,
Порятунку благало у Бога,
Свої сльози воно утирало

І молилося скупо, убого...

*І...затихло... І вкрива та тиша
Увесь світ, навіть небо та зорі,
Недовіра – кохання убила –
Упилася в невітнішому горі...*

Ти – захисник!

Простий хлопчина – іскорки в очах,
Тобі безстрашний подвиг сниться в снах.
Де – долбесть чоловіка, славою століть,
Тебе так вабить, кличе кожну мить!
Смуєш ти, що в тихий, м'який час,
Випробувань немає – повсякчас.
Не бійся – виявляти співчуття,
І доброту – цей ідеал життя,
Даруй терпіння щиро, від душі,
Коханий прочитай свої вірші!
До подвигу готовий ти, – це знай!
Потрібно буде – захисти свій край!
Не пройдеш, коли чинять поряд зло,
Ще в серці, в генах так закладено було!
Від батька – діда, сотні поколінь:
Надійність, витривалість в боротьбі,
Непримиримість до несправедливості
Й любов – усе це сконцентровано в тобі!
Хорообрість, мудрість, розум, сила,
честь
І мужність, як одна із граней харизми.
Ти – захисник життя, землі, дітей!
Ти – чоловік, ти – захисник Вітчизни!

*Аліна Харченко,
студентка ІІ курсу
Інституту розвитку дитини*